

28
25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

9

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969 - Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Ξιζενή*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *ἄγρος. Σαλαγγιάνης*), Ἐπαρχίας *Ἑθνήνου*.....
Νομοῦ *Παυλίου*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γιαννῆς*
Παυλίου..... ἐπάγγελμα *Διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ξιζενή-Ἑθνήνου*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *οὐτῶ (8)*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεωργίος Καλλέρης*.....
.....
ἡλικία... *58*..... γραμματικαὶ γνώσεις... *Δημοτικὰ Ἀπόφοιτος*
..... τόπος καταγωγῆς *Ξιζενή-Ἑθνήνου*
.....

Β) *Μακεδονίαι Ἑθνήνου* *Σελ 54* **ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ**

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων; *Ἀ. ῥαμνιάει δια βοσκὴν καὶ αἱ ἀδενδροὶ δια βοσκὴν καὶ αἰσποράν ἐπαλλάξ.*
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *Ἀ. διὰ μέγεθος καὶ καλλιέργειαν ἐνηλλάσσοντο.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ἀ. πλεῖστα εἰς χωρικοὺς, ὅλῃαι εἰς μονακτήρια καὶ αἱ βασιλικαὶ καὶ εὐτάγεις τοῦ ὄρους Τειμνιά εἰς τὴν κοινότητα.*
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Ἐ. ἀποβαλμένη εἰσδεῖν διατηρεῖ ταύτην, ἥτοι διατίθεται μετὰ θάνατον. Ὁ ὅρσθδεξοι διανέμειν ταύτην μετὰ τοῦ γάμου, πλὴν ἐσχισίων περιουσιῶν.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν;

ἀσχολεῖσθαι συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; *ἀσχολεῖσθαι μὲν ἐν παρεργῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ τῇ κτηνοτροφίᾳ.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; *ἐδίδωτο διὰ δὴν μοσχαρίων ἢ καὶ μερῶν αὐτῶν (ἐξ ἡμετέρας τῆς ἐκείνης), ὅτε οἱ ἐργαζόμενοι ἐξέμελλον μολλῖται. Ἄλλοτε δὲ παροξεδιέμετο καὶ ἐργάζοντο ὡς ἄτομα.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *κολλῆγοι. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις;... ὡς καὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὴν διακρίσιν. ἦσαν ἐξουσιοῦ.*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα); *εἰς χρήμα.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζοντο; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρεσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ἅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίαν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος; *ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὸ θέρεσμα, τὸ ἀλώνισμα καὶ τὸν τρυγητὸν ἐποχικῶς. ἦσαν ἄνδρες ἐπὶ οὖτοι. ἐλάμβανον ἡμερομισθίαν διὰ τὸ ἀλώνισμα ἔργῳ ἢ ἄνευτο καὶ διὰ τὸν τρυγητὸν καὶ τὸν ἅλωνα.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; *ἐπὶ τὸν τρυγητὸν καὶ τὸν ἅλωνα. (Σαρακατσάνοι). ἐκ τοῦ ἰδίου ἢ ἐξ ἄλλων χωρίων τῆς ἑῆς.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας;... *εἰς τὴν... κυριαρχία τοῦ πατρὸς.*

(Πόρην). —.....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται... *οἱ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; Αἱ νέαι καὶ οἱ νεοὶ ἐπὶ διαφόροις ἀπορίαις (ἐργάζοντο, τεχνῖται, μαγαζοῦ, ἐμπόροι κ.λ.π.). —*

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοών, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καυσίν: α) τής καλαμιάς μετά τόν θερισμόν, β) τών θάμνων κλπ.) ή με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλίου, λαθουριού κλπ.) δι' όργώματος; ...

Με ζωϊκήν κόπρον, αϊσίοι, θάμνοι, αίγοπροβάτων, χλόην, φερίεργια, όγκιν, όμιόγην. —

2) Πότε έγινε τò πρώτον χρήσις χημικών λιπασμάτων εις τόν τόπον σας; *Από το 1935 περίπου αγροτών.*

ε'. 'Από πότε χρησιμοποιούνται: τò σιδηρούν άροτρον και αί γεωργικά μηχαναί εις τόν τόπον σας; *Από το 1965 περίπου άροτρον.*

Από το 1965 περίπου μηχαναί άπό το 1961

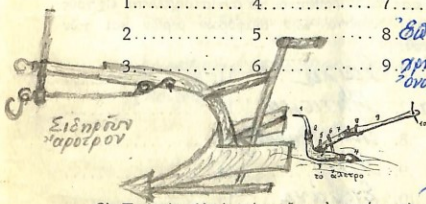
1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εις ποία κτήματα έχρησιμοποιείτο (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος; Ποίος κατεσκεύαζε τò άροτρον τούτο ή από πού έγίνετο ή προμήθεια αυτού; *Χρησιμοποιείται τò δίφτερο άροτρον τά ειδήματα. Κατεσκευάζοντο οι γεωργοί (ειδικά οι ποταμοί).*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) έκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τας άντιστοιχούς όνομασίας τών μερών αυτού, ώς τού κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8 *Βάσις ή αρσενάκι ή ράβδος*

3..... 6..... 9 *Χρησιμοποιούμενον δέντρον ή ονομασία αλλή ή μέγεθος*

2) Τρακτέρ (άπό πότε είναι έν χρήσει;) *Από το 1965 ομαχίως*

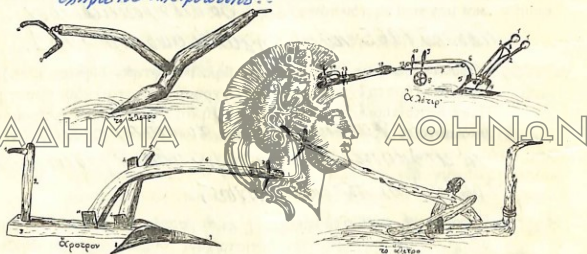
3) Μηχανή θερισμού *Δέν χρησιμοποιείται. Ποιόν έδαφος.*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... *081*
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *Φωτ. του έτους 1961*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

*Εἰδίκοι. Εἰπύματοι. Εἰσοευούτες. τὴν ἐργασίαν.
 καὶ τὴν ψὺ τέχνην.*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *Ἡ ἴδια μορφή. ὑπάρχουν διαφοραὶ ἀπὸ τὸ ἑλῆμα τοῦ ἀλεξτροπιδίου.*

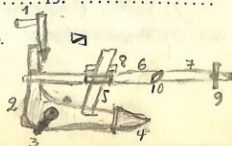

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Παραβάτης</i>	6.	<i>Εὐία</i>	11.
2. <i>Ἀλεξτροπιδίου</i>	7.	<i>Μετρίεμα</i>	12.
3. <i>Παρόξω</i>	8.	<i>Μαλαγγάρης</i>	13.
4. <i>Ζυγί</i>	9.	<i>Μίτερ</i>	14.
5. <i>Εἰσοθῆ</i>	10.	<i>Εἰσεφάνη</i>	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

*Ἡ μορφή τοῦ ξυλίνου δεν
 μετεβλήθη - ἰχνογραφίῳ
 αὐτοῦ.*

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ὅ, ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου, ἦτο καὶ εἶναι μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν χωραφιδῶν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Εἶναι ὀρθογώνιος, παρὰ τὴν ῥαβδωδὴν... ἡ μὲν οὖν σπάθη τοῦ ο. σ. σ. πλάτους ο. 8 δ. καὶ ὀρθογώνιος.*

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *Ὅ, ξύλου.*

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).

Σκεπάρνι δ., σκεπάρνι, τριγωνίτι, σμίλνα, πριόνι, ξυλοφάι δ.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο. βόες.*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *ὄνο.*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦτο ἀναγκαῖος. καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο.*.....

✓ Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *1) ζυγός*

2) ζεύγες

3) λούρα

4) κριμέλι

5) ζευροδέτης

6) ἡμὸρρη τῶν ζυγῶν ἐν ᾧ ἐστὶν ἡμὸρρη

✓ 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ζεύλα*

✓ 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *λεγεται κριμέλι καὶ κατασκευάζεται*

ἐξ ξύλου.

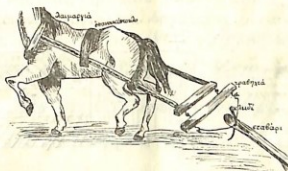

κριμέλι

✓ 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ὀυδέποτε. ἐξ ἑνὸς*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *.....*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογράφησατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *Φέρει πλέται ὄργανον δι' ἐξου-
 σίας...*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνθέσεια εἰς τὸν τόπον σας *ὁ ἀροτριάτης ἢ ἄλλος τῶν
 οἰκονομικῶν τῶν ἀρρετῶν... ἐνδοκίμοι ποσοδελαμῶν διὰ τοῦ
 ἔργου τῶν ἐνδοκίμων... μέ... ἰδιοκτετῶν...*

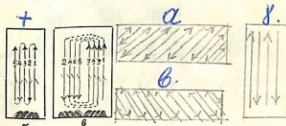
β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ὅτι ζῶντα ἐθιζοῦται εἰς μίαν...
 ἔκαστος δύο... (κερὶ, ἀριστερὸν καὶ δεξιὸν ὄπις). ὁ βοῦς
 μένει... τίς ζεύει... περὶ τῆς ἐξουσίας... οἱ μέλοι, μετὰ περὶ τῆς ἐξουσίας... ἀπὸ τῆς ἐξουσίας...*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεὺν ἄροτρον... *ὅτι...
 ὁ... εἰς τὸ ξύλινον, διότι... ζεύει... ὁ...
 ὁ... εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον...*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργανον· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
*Μετὰ σχοινίον... εἰς τὸ... εἰς τὸ... εἰς τὸ...
 ὅταν... εἰς τὸ... εἰς τὸ... εἰς τὸ...
 ὅταν... εἰς τὸ... εἰς τὸ... εἰς τὸ...
 φινέντρα (βωμινέντρα) - 7 -*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὁργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὁργωματος ἀνεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίδες, ντάμις, σιαστές, μεσδροάδες
κ.λ.π.) ; *σπορέω. και σπείρω εἰς λωρίδας. σπορίδες.*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακιάν; ^{1) Με αὐλακιάν}
ἀπὸ τῶν ἡμερῶν πρὶν, γεωργούς. Με αὐτὰ λαμβάνοντες ἐν
τόμῳ, ἀπὸ ὅσων ἀπὸ τῶν φασειμῶν. —

- 6) Πού υπάρχει η συνήθεια να γίνεται η σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιείται άροτρον; *Γιατί την εποχή που υπήρχε, τότε υπήρχε ένα γαϊδάρικ. Δηλ. με μια αμύδα χέμα το υήπας... όταν πατην η άροτραίνε.*

- 7) Ποίοι τρόποι ή είδη οργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μέ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. εἰς χωματόφ. κ. ἐρη...
καθέτως, εἰς τὰ ἀραχμύ. κ. ὠδαρίως. Βαθὰ πρὸς εσωτερὰ
καὶ ἀμφοτέρωθεν ὡς ἐπὶ τῇ ἐκτέλει τοῦ ἀροτριάσεως.
δύο καὶ πλάγιως (καὶ ἀμφοτέρωθεν) πρὸς τὸ ἔξωθεν καὶ ὕνι
ἐξηγοῦνται,
— 8 —

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

*α.β. πρὸ σπορᾶς καὶ δημητριακῶν καὶ βλαστῶν
εἰς τὰ ὀργώματα (ἀμύγδαλα καὶ ὀρχήνες) ὡς ἑλκός.
ὁριστὸν ὑψηλότερον. —*

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*ὁδεξ ὀργώμα... ὡς ἑλκός...
πρὸ σπορᾶς καὶ δημητριακῶν... ὡς ἑλκός...
ἀμύγδαλα καὶ φασφάριον καὶ φασφάριον εἰς τὸ...
ἀμύγδαλα καὶ φασφάριον... ὡς ἑλκός... —*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*εἰκόνα... δύο ὀργώματα... πρὸ σπορᾶς... ὡς ἑλκός...
ἀμύγδαλα καὶ φασφάριον... ὡς ἑλκός...
ὡς ἑλκός... ἀμύγδαλα...*

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ὡς ἑλκός... — ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

*ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός...
ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός... ὡς ἑλκός...*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργώμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

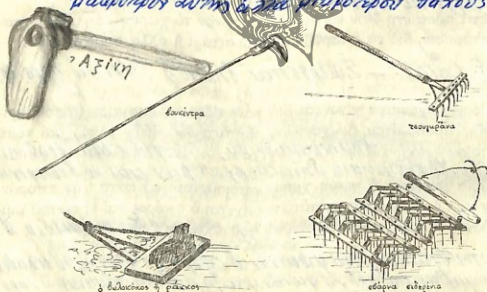
Δεχ. χρῆσιμος ἐστὶν καὶ ἔργα διὰ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ
καλαρίφου σιδηρῆς μετ' ὅτι περὶ τοῦ κ. καλαρίφου
μετ' ὅτι περὶ τοῦ κ. καλαρίφου

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); Γίνεται μετὰ τὸν καλαρίφον τοῦ βουκέντρου

καὶ τοῦ καλαρίφου. Ἐστὶν γίνεται μετὰ τὸν καλαρίφον καὶ
ἐστὶν ἐστὶν γίνεται μετὰ τὸν καλαρίφον καὶ ἐστὶν γίνεται μετὰ τὸν καλαρίφον.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μετὰ σκαλίδας,
τσάπιδας κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

1) Ἡ ἐκκαθάρα διὰ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ καὶ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ
καὶ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ καὶ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ καὶ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ
καὶ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ καὶ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ καὶ τὴν ἐκκαθάραν τοῦ ἀγροῦ.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπιδας κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

1) Η Κε εφ' ας δια βιαιότητα έδαφος. 2) Η Ψ εφ' ας δια τη
μοταραχην αυλαιωνος αρπουρα. 3) Η Ζ ην
δ' εφ' ας δια βιαιότητα. 4) Η Θ ην εφ' ας δια βιαιότητα
ην εφ' ας δια βιαιότητα ην εφ' ας δια βιαιότητα
δια βιαιότητα ην εφ' ας δια βιαιότητα
ην εφ' ας δια βιαιότητα

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τέτρα του γαργήλου ή ερχό της εν ἀμειβῇ. θαλασσίου. ἀστρι-
ον. καὶ σὺν θαν. ὅτε νη. τοῦ γαργή. ὅτε νη. ὅτε νη. ὅτε νη. πύρες
pites, ἀρῶσσε (ὡς ἡ ἀρῶσσε).

- 7) Ποία χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς γίνεται ή σπορά καί ή καλλιέργεια έκάστου είδους.

[illegible]

- 8) Ποία χωράφια εκκαλλιεργούντο (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

ὁπλαρχηγὰ καὶ ἄλλοι ἀρχαὶ καὶ ναυάρχες.
ἐκτελέσας δὲ τὸ βίβλος καὶ τὸ ἐπίκουρον ἔκριναν μετὰ ἀλλήλων
τὰ ὅσα ἐκείνη ἐπέγραψεν. —

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ προσιεῖς (βραγιεῖς) καὶ ἄλλως. *Χαῖται ἐφυτεύοντο εἰς τὰς ἀυλάδας.*

Τὸ ἴδιον πρὸς καὶ ἄλλους.

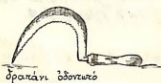
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλειῶν θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

Ε' ὁ νοσῶν, ἢ τούτοις καὶ ἢ τῶν περιττῶν εἶναι ὅσα μετὰ ὑπάρχοντα
συμβαλλόμενα.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) καὶ ἀσφαλτέρον μὲν
 σημεῖον ὁ θερισμὸς ἐγένετο διὰ τοῦ δρεπάνου. Παλαιότερον
 ἐχρησιμοποιεῖτο δρέπανον μικρὸν τοῦ συνηθισμένου μακρὺν
 ἀνὰ δακτύλῳ. Σήμερον ἐχρησιμοποιεῖται δρέπανον ὡς
 τοῦ πρώτου σχήμα ὁδοντωτὸ μακρὸν. —

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *ἤτοι δρε-
 πάνον ἐχρησιμοποιεῖται διὰ τοῦ θερισμοῦ.*

ΔΙΔΑΧΜΙΑ

ΔΙΔΑΧΜΙΑ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσης) θερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *ἤτοι δρέπανον
 Σήμερον χρησιμοποιεῖται διὰ τοῦ θερισμοῦ.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ἤτοι δρε-
 πάνον ἦτο ὁμαλὸν.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του; (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *ἤτοι χειρο-
 λαβή του ἦτο ἐξ ἐλάτου. καὶ εἶχε ἐν αὐτῇ μέγαν ὀρο-
 μακίαν. ὁδοντωτὸ δρέπανον.*

χειρολαβὴ
 δρεπάνου

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. 1) *Χειρὸν θούρα. θύει. δει. δια. σπαιρ. θύει. θύει.*

αι. μερ. θύει. 2) Χειρὸν θύει. θύει. αι. μερ. θύει. θύει.
σπαιρ. θύει. —

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *θερίζουν. μέγαν...*
αι. ἄνδρες. 2) ἄνδρες. τούτοις. δει. ἤρχοντο. ἐπαγχα-
ματίαι. θερισταί. ἤρχοντο. θύει. θύει. θύει. θύει.
θύει. θύει. θύει. θύει. θύει. θύει. θύει. θύει.

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκοπὴς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χοῦμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν) *οὗτοι. ἡμερομίσθιον. ἄλλοι.*
με. μερομίσθιον (ἡμερομίσθιον). ἄλλοι. ἡμερομίσθιον. (ἡμερομίσθιον).
ἡμερομίσθιον. εἰς χοῦμα. εἰς χοῦμα. εἰς χοῦμα.
ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον.
ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *οὗτοι. ἡμερομίσθιον.*
εἰς χεῖρας. ἡμερομίσθιον. εἰς χεῖρας. ἡμερομίσθιον.
οὗτοι. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον.
οὗτοι. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον.
οὗτοι. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον. ἡμερομίσθιον.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Δεῖ. Ἐδίδετο. ὅτε δίδεται.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Δεῖ. Ἐτραγουδοῦσαν ὅτε*

τραγουδοῦν. τραγούδια. εἰς τὴν μέσ. θερισμῶν. Ἐτραγουδοῦν ἄλλα διάφορα ἢ ἄλλα τραγούδια σπῆ. ἑσπέρης.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινες τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάρον, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *Δεῖ. ὑπάρχει. εἰς τὴν μέσ. θερισμῶν. ὁλοκληρῶς. σ' αἶγρος.....*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Δεῖ. Ἐπρὶς ἑσπέρα.....*

Ἐδένοντο ἀμέσως. μετὰ τὸν θερισμῶν. Ἐὰν σταγυρὰ ὅμως, τὰ ἔσποντα σφόδα. καὶ ἰὰ. θρεχέμενα. ἢ ἔδενοντο. ἰὸ. θράδες. ἢ μετὰ αὐτοῦ. ὅσο. καὶ πρὸς ἡμέρας.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐὸ. δεμάτιασμα. ἐγίνετο. ἀπὸ. τοῦ. ἰδίου. τοῦ. θεριστοῦ.
ὅσας. μετέφερεν. καὶ. πωλεῖ. εἰς. χεριές. ἔδενοντο
μὲ. τὰ. ἴδια. γὰρ. καλά. καὶ. ὅσους. στρίβοντες. 15-20
ἐργάζοντο. δεματιῶν. ἑκάστου. ἐχρησιμοποιοῦντο
τὰ. δεματιῶν. καὶ. καλά. ἑκάστου. τοῦ. δεματιῶν.
στρίβοντες. καὶ. τοῦ. δεματιῶν. ἐκπύοντες. καὶ.
στρίβοντες. καὶ. τοῦ. δεματιῶν. ἐκπύοντες. καὶ.
τὸ. δεμάτι. γινέται. ἀπὸ. καλά. καὶ. ἐργάζονται. —
Δηλαδή. δὲν. γίνεται. ἀπὸ. καλά. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἐὰ. δεμάτια. μετὰ. τοῦ. θερισμοῦ. συνεκεντρώνοντο...
εἰς. ὠρισμένον. μέρος. τοῦ. ἰδίου. ἀγροῦ. ἢ. ἄλλου. εἰς. τὸν...
ὅπου. εἴθε. ἔρχεται. ἄλλοι. ἀπὸ. καλά. καὶ. ἔχουν. ἑκάστην...
ῥόθοντα. ἐκπύοντες. καὶ. μετὰ. καλά. καὶ. ἑκάστην. —
ἐνὺ. θύαν. δεμάτια. εἰς. καλά. —

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

*Εὐχρησματοποιῶν. ἤρχισεν. π. εὐκαλλίερ χειρ. ἀπὸ τοῦ 1935
ἐν φύτευμά της. γίνεται. κρεῖς τοῦ ἔτους 1935. Φεβρου-
άριον. ἐν Ἀπρίλιον. καὶ κ. λ. ἀρχοῦσιν. ἢ ἐφαρμ. κ. λ.
γίνεται μετὰ τὰς.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *ἢ ἐφαρμ. κ. λ. γεωμήλων. γίνεται μετὰ
τὰς καὶ τοῦ. ἢ τὰς. εἶναι εἶδος γεωμετρικῆς.
ἐργαλείου. σκαπ. ἐφαρμ. κ. λ.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίκετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ναί.....
ὁ σανὸς ἐσθέρκετο. καὶ ἐσθέρκετο. εἰς τὸ χωράφι μετὰ
τὰς καὶ τοῦ. ἢ μετὰ τὴν ξήρανσιν. ἐρίκετο μετὰ τὰς
καὶ τοῦ. ἢ ξήρανσιν. ἐρίκετο. εἰς τὸ χωράφι. ἢ ξήρανσιν...
ξηρανθὲν. καὶ πᾶσι μετὰ τὴν ξήρανσιν. ἐφαρμ. κ. λ. εἰς...
τοῦ ξηρανθῆ.*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ. ἄ.). *Ἀπὸ τοῦ Ἀπρίλιου. μέχρι τοῦ Μαΐου. καὶ τοῦ
Μετὰ τὴν ξήρανσιν. καὶ τὴν φύλαξιν.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....
*Ξημερύν. χρησιμοποι. ἢ καὶ. εἰς τὴν ξήρανσιν. καὶ
σανοῦ. καὶ τὴν φύλαξιν.*
- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα χρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ὁὐδένα ἐργαζέσθαι ἐφημερεύοντες...
 ἀσπλῆς. ἐδέοντο. τὰ ξηρὰ πόρτα. μέθυρα...
 καὶ ἐσπέρντο. εἰς δέματα...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

ἐξέχευεν ὕδατος εἰς αὐτὸ ἀχρὺν τοῦ χερσὶν...
 οὐδ' ὑπῆρχε ἀλώνιον ἐν ἀλάτοις ἀχρὺς τοιοῦτον
 ὡς ἐμεχόν. ἐπὶ ῥύπτῳ καὶ αἰὲς ἄλλους. μετεφέρον-
 το...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ὁ τοίχος μαλεῖται ἐν αὐτῇ. ὅταν εἶναι δεμάτια
 τοποθετοῦνται εἰς αὐτόν, ὅταν εἶναι περιέφορα εἰς
 θημωνιὰν

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀλώνι. καὶ ἐμεῖς ἐρχέτο ὡς
 ταῦτα. ὁ θωριαμός τοῦ μαρτυρῶ. ἀπὸ τὰ ἄχυρα.
 εἰς τὰ δημητριακὰ. οὐδέποτε εἰς ἄλλον χώρον.

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἐκ κατασκευάζεται. καὶ κατασκευάζεται

ἔξω τοῦ χωρίου. εἰς ἀέρος ἐπὶ ἄλλῳ. ἀπὸ αὐτοῦ
 φέρεται ἐκ τοῦ καὶ ἐκ τοῦ. εἰς τὸ ἐκ τοῦ καὶ ἐκ τοῦ
 τῶν ἀντικειμένων τοῦ χωρίου διὰ τὸ διενεῖν δύνεται
 εἰς τὴν γέφυραν 18 — τῶν δεματιῶν.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Ἀνήκει εἰς μία. οἰκογένειαν. Ἀνταίω. ὅμως νὰ ἴδω-
ντες ἐντὸς αὐτοῦ. καὶ διαχρονίως ἢ φίλος τοῦ ἰδιοκτήτου
πρὸ ἡμετέρων. —*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ὁ ἀλωνισμὸς
ἄρχεται καὶ φθύνει καὶ λήγει τέλος τοῦ ἔτους. ...*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

*(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ἀπαιτῶν τὰ ἀλώνια ἦσαν
πετράλωνοι με δάπεδο πετρῶν καὶ δάπεδοι γούρι.*

*Ἄσπ. τοῦ ἀλώνι. ἐντὸς αὐτοῦ ἔρριπτον ὡσάντες ἀπομείρα.
καὶ ἔσπινον ἀπὸ ἐκείνου τὸ δάπεδον.*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *Ὀλίγες ἡμέρας πρὸ τοῦ ἀλωνισμοῦ...*

*Περιεβρέχετο καὶ ἐστρίετο τὸ δάπεδον καὶ
τὰ τοιχώματα τοῦ ἀλωνίου με ἀπλότῳ ἐμ. ὑδροῦ
βοῶν καὶ ἐφάρεοντο αἱ ρωχαί. —*

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἡ ἀπλὴ προετοι-*

*μασία τοῦ ἀλωνιοῦ ἐγένετο ὀλίγες ἡμέρας πρὸ τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ ἔχει ἐπιώ-
ρισματὴν ἡμέραν πρῶτον. ἔρχετο μίαν ἡμέραν πρὸ τοῦ ἡμέ-
ρας ἀναρξέων τῆς τοῦ ἔτους.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Δὲν ὑπῆρχε. εἰς τὰ ἀλώνια ἀλωνίζοντο οἱ βοοῖς.
 φαινόταν. π. δ. αὐτοῦ. καὶ αὐτοῦ. π. δ. αὐτοῦ.
 ρίπτεται. ἐκ τῶν τῶν ἀλώνιων. τὰ τῶν τῶν με. ο. δ. διὰ τῶν
 διεσπορευμένων εἰς τὰ τῶν τῶν, ἀφ' οὗ ἀπὸ τῶν τῶν
 νηριῶν. δ. αὐτοῦ.

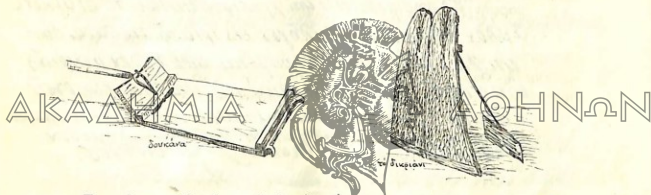
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ἐύκλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήγερρος,
 στρουλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Δὲν γίνεται. καὶ. π. δ. αὐτοῦ. τῶν τῶν.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινος τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ἐν ἁλωνίσμα ἐδῶ
 ρίσκεται διὰ τοῦ ὕψους τῶν ζώνων. Ἐκ τούτου ὁρίζεται. 2. ἔκτος, ἀνα-
 γορά τοῦ ρεχέιντος τοῦ ἁλωνίσματος. Ζῶνα εἰς μία πύραυλον ἢ εἰς δύο πύραυλους
 (βόξες καὶ ὅτοι). τὸ ἔνα παρὰ τὴν πύραυλον ἄλλο δὲ φεγγαμένον. Ἐὰν
 ἡ ζῶνα εὐφραίνεται μέγιστον ὑπὸ ἑξέως ἀπὸ τοῦ παρὰ τὸν αἰσθητικὸν
 αἰσθητικὸν ὑποτύχει, οὕτως τὸ ζῶνα περιγράφεται κυκλικῶς μὲν τὸν αἰσθητικὸν
 γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρθαται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται
 δ' οὕτως κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμεθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὁσπρία (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἐποιοῦνται μηχανήματα. ὅς δὲ εἴπωτε. Ἐρησιμενοῦν-
 ῶν. Ὅλα τὰ δημητριακά. τὰ δὲ κριθὰ καὶ τὰ ὁσπρία. διὰ τῶν
 ποδῶν τῶν ζῶων. Ἐὰν ὁσπρία. ὅμως. ἡλωνίζονται
 ἀπὸ τῶν. διὰ τῶν βόων καὶ μόνον. ευρὺς διὰ
 ραβδῶν (καυκάριος). Σήμερον. εἰς δημητριακά
 ἀναγίνονται μετὰ τὴν ἁλωνιστικὴν μηχανὴν τὸ
 πλῆθος. —

- δ) 'Από ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Αρχείται τὴν 10 π. π. μ. καὶ διαλύεται.
 τὴν 5 μ. μ. διὰ καὶ 6. συνεχίζῃ τὴν ἐνσπύην.
 ὁ ἀπαικτός γίνεται τοῖς πολλοῖς θερμός καὶ
 ἀνεφέλης ἡμέρας, διὰ καὶ θερμαινόμενος
 σφάλλεται καὶ καὶ θραύσεται ἐνδύτως.

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν) *ἐν χρησιμοποιεῖται καὶ χρησιμεύεται τὰ διὰ πᾶν*

Ζήλον. Εὐφρανται ὑποταγῇ εἰς τρία ἢ τέσσαρα δαί-
 μονα. Εὐτο. ὑποτασσεται σὺν ζήλῳ μοιριαῶ
 ἀποστολῇ. Ζήλῳ. ὑποτασσεται ἰδὲς τοῦ χειρὸς
 ὁ δόστος. Ἐ. ἀνεκρίβει καὶ ἀποδοτῇ. Ἰδὲς τοῦ
 ὑποτασσεται ἀποδοτῇ. Ἰδὲς τοῦ χειρὸς. — Σήμερον
 παρὰ τὴν ἑσπέρα καὶ ἔτι ζήλῳ καὶ οἰομένης.

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους : ... *Ναί, ὁ γεωργὸς ἀφαιρῆται εἰς* ...

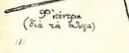
το σώμα σου ανυψώσαι πάλιν από το
μέσον σου ανίστατο στα πόδια σου.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Δεν ἦτο ἐν χρήσει εἰδική ἀδυναμία... ἤδη
εἰμωμένους... οἵοντις... ἐμαχίον... ζύχον...
ἢ συνηθὺς ἐν τεμαχίον... εἰσάρτου.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Ταυτὸ... λέγεται... πετασέμ

κλιπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Τοῦτο. Δεχεται. πετασμα.
Αἱ θερμότητες εξαριπνται. ἀπὸ τῆς θερμότητας τῆς
ἡμέρας. ὅταν ἐξυπνατῇ μερὶς τῆς γῆς καὶ ὁ ὅριος
ἀνεμος γίνονται πολλοὶ καὶ 10 ἔνθ' ἀντιπῆται δύνεται
να γινῶν καὶ μόνον 3.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθῶν διὰ τὴν ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δεν έχει ιδιαίτερο όνομα, λέγεται μόνον: "μαφόβις"
το σπύριγγο".

- 17) Ποιοι αγωνίζονται : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί αγωνιστές (έν Αιτωλία: βαλμάδες, δηλ. τροπάρηδες, καλούμενοι αγωναρείοι και άγωγάτες), οι οποίοι είχαν βοδία ή αλογα και ανέλαβαν τον άγωνισμό.

Εὐχαρίστω ἀγαπᾷ θεὸν ὁ ἴδιος, ὁ γυναιχὸς μὲ ἰδιότη-
τος ζωῆς. Σωματικῶς ἄνω· προσδραμεύονται ἄλλοι
ἐπιτάσσεται γυναιχὸς μὲ τὰ θυνά. ταν δι' ἄδυνάμει μόνι...
ὁὐτοι ἀμείβονται ἢ μὲ χρήματα ἢ μὲ ἀνάλογον.
ὡς ὁὐτοια ἀπὸ τοῦ

- 18) Πλήν του μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἄλωνασιτικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐξαρτῶμεθα τοῦ ἐλπίεντος διὰ τοῦ ἀποστόλου πατρὸς
σοφόντων. Ἐμπνευστὶ καὶ θεοφάνει.

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

Οὗτος ἐπέχει... μάστιγος? ἐκείνος ἀνέβητο ἐκ τῆς πόλεως
 ἔξω. μαριῖας εἶχε. μένος. Α. Γ. Σ. ρ. και πάλιν Α. Γ. Β. βίρα
 ἡτο ὑποδριῦς με λωυμῶν τὴν γλῶσσην.

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *ἔτοιμοι εἶσθε*

[illegible]

- 22) Κατά το αλώνισμα δια των ζώων, ως επίσης και δια του κοπάνου, — του το στίβου παρακατέχον και εξαμβάλλον έτερον από μούστακον.

ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο, εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; *Διὰ τοῦ δουλοῦ. Διὰ τοῦ ἐργατοῦ δὲ, ἀλλὰ ὅχι ἐκείνῃ. Διὰ τοῦ παλῖδι αὐτέρει φράσεις, δὲν ἔδελοντο. —*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρήσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

4. *ἀρχὸς τῆς ἀλυσίδου*
 1963 *ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐ. γαλῆς*
ἐνταυριζόμενος νῦν ἐστίν
 β'. Δίχτυμα

β'. Δίχνησμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα; (ἐν

Αιτωλία: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λήχισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

ὁ δὲ ἔχων ἰδιαιτέραν δραμασίαν αὐτῶς λέγει
"παγωδονε το ἀντιρ!"... ὅσοι θειώτα εὐρεύεσαι...
μέ' id διαρίσσει... εἶδος πωρουσιωτ με 3 ἡ τέσσαρα
δαμυλα

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ ἐρημηστὴς ζόμενος σωρὸς ἔχει ἐχθρὰ ἐσθρῶντες.
Ἐπὶ τοῦ σωροῦ δὲν καρφώνεται. εἰστέ, οὐτε
καὶ δέχεται εἰστέ.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Ὁ ἀνέμισμα γίνεται μὲ τὸ διαριάν.

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἦσαντε ἐπ' αὐτῶν τὰ λιχνισμα γίνεται ἐπὶ τοῦ ἀνδρῶν.

Ὁ ἰδιωτὴς γυναικὸς λιχνῶ. ἡ λαοφίλεια ὡς λαοφίλεια καὶ ὡς ἄλλοι γυναικὸς σ' αὐτοῦς τὸν ὄντι.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λιχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Ἐὰντα λέγονται παρὰ ἐρματα. Ἐὰντα ἀποχωρίζονται τοῦ σωροῦ μὲ ἐκείνην τὴν ἐκείνην ἢ μὲ τὸν δριμόν καὶ ἀνέχονται εἰς τὸν φῶλον διὰ τὸν φῶλον αὐτῶν, ὡς ἂν ἔχουν παραμένει ποτὶ τὰ παρὰ ἐρματα.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο . *Ἡ. φρύξις. καὶ. φρύξις... φ' κ. τ. α. καὶ. ε. β. το*
το. ἀπὸ. κ. α. ... τοῦτο. καὶ. λ. ε. τ. α. ... μοχλο. γὰ. κ. ε. μ. α. ι.
ε. α. φ. α. ἀπὸ. φ. ε. ρ. α. τ. α. ... καὶ. τοῦ. καρποῦ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ὡ. ρ. α. ι.
καὶ. μετὰ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ... καὶ. τοῦ. φ. ρ. α. τ. α. ... μετὰ. τοῦ. φ. ρ. α. τ. α. ...
καὶ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ... καὶ. τοῦ. φ. ρ. α. τ. α. ... καὶ. τοῦ. φ. ρ. α. τ. α. ...

- 6) Ἀφού διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;

ε. α. παραμείναντα. καὶ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ... ἀπὸ. κ. α. τ. α. ...
καὶ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ... καὶ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ... καὶ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ...
ἀπὸ. κ. α. τ. α. ... καὶ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ... καὶ. ἀπὸ. κ. α. τ. α. ...

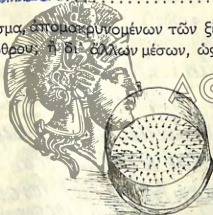
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

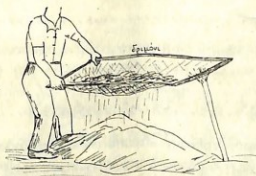
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο· πάλιο· δερμάτινο

κάθρος ἢ ἀριλόγι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... *Κοῦπο γίνεται... ὑπὸ τοῦ ἰδιώτου τοῦ γεωργίου μέ...*
οἱ δριμόνοι... ὑπὸ δριμόνοι... εἶναι ἐν ἀνέμοις καὶ μέ...
διεμετακινῶνται καὶ βλάθονται καὶ γίνονται παρα...
πληρωτοὶ ἐπὶ τῶν ἐν ἑαυτοῖς ἐν τῇ γῇ...

- δριμόνοι 7) "Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφήν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργίου ;

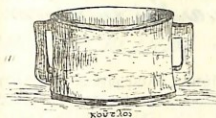
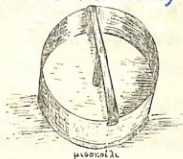
Ναὶ ὅταν ἐτοιμασθῇ ὁ σωρὸς σωρεύεται εἰς σωρόν...
ὅχι μὲ ἰδιώματα ἐργαλεῖα ἀλλὰ ἐν ἄλλοις...
δριμονοῦνται. Μετὰ τὴν ἀνάστασιν χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ
σταυρὸς μὲ τὸ φτυάρι ἢ μὲ ἕνα ξύλον ὅπως ἐν εἰκ. 4.
ὅχι ἐμώρηται ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἐργαλεῖα οὐδὲ καὶ
γίνεται ἰδιώματα ἀποθήκευσις.

- 8) "Ἀλλὰ εἴθιμα πρότου νὰ μεταφέρῃ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

οὐδὲν —

γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Εάν το χωράφι*
ἔῃται μετρίαιμα (ἢ ἤρκεται τὸ μοιραζοῦν τὸ μαρτύριον). ἔπειτα
μοιραζοῖται ἐπὶ τοῦτο καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν. Ἀλλὰ τοιαῦτα
δοχεῖα ἀποστελλοῦν. 1. μ. 2. ο. - Εὐνοία μετὰ χωρητικότητι
αὐτῶν 36-40 οὐαδες - δὲν ὑπῆρχε ὁμοῦ ἰδιαίτερο εἶδος.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακτικό,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφειάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *Ὁὐδὲν ἄλλο παρὰ τοῦ ματεβάλετο....*

1) Εὐνοία 36-40 οὐαδες - δὲν ὑπῆρχε...
ἰδιαίτερο εἶδος ἐκδιδασκόν. τοῦ μ. 2. ο. - Ἀλλὰ
δύο τελευτῆδες ἀποστελλοῦν. ἔλ. μ. 2. ο. -

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγροὺς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *Μετὰ τὴν ἐξ. τοῦ μαρτύριον (ἀποθήκη)*

*τῆς οἰκίας καὶ ἐποθεύετο εἰς τὰ ἀμυγδαλάρια (ἢ ἀμυγδα-
λάρια) ἢ ἐπὶ τὸν βαρελίκον δισκίων ἐντὸς ἀποθήκων*
(υπορροφίων) -

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἐὖ. ἄγρευον. ἀπαθηνέετο. εἰς...
 κοί. ἀγρευῶνα. ὁδὸς. ὅπου. εἶδος. ἀπαθηνέας. καὶ. νυκτὶ
 καὶ. ὑπὸ ἡμέρᾳ. εἰς. εἰς. εὐκαίριον. χωρὶς. καὶ. χωρὶς.
 Ἄρα ἀπαθηνέετο. εἰς. ὅπου. ἡμέρα.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερисμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἐγίνετο. μετὰ. τὸ. ἀλώνισμα. ἢ. μετὰ. τὸ. ἀλώνισμα.
 καὶ. ὅχι. μετὰ. τὴν. ὥραν. τοῦ. θερисμοῦ.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερисμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμόν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Δὲν. κατασκευάζεται. πλέγμα. ἐκ. σταχυῶν.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἐπὶ. 23. Ἰουνίου. κατὰ. τὴν. παραμονὴν. τῆς. γενέθλης.
 καὶ. τῆς. πρώτης. τοῦ. Φεβρουαρίου. ἐπὶ. ἑσπέρas. 31. Ἰουνίου.
 καὶ. ἑσπέρas. 31. Ἰουνίου. καὶ. ἑσπέρas. 31. Αὐγούστου.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

Ἐγίνετο. τὴν. ἑσπέρas. μόλις. ἤρχετο. τὸ. ἀναμμα.
 ἔως. ἑσπέρas. ἀπὸ. ὁριζήσαντος. ὁριζήσαντος. τοῦ. ἡλίου.

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). *Φωτιά
αὐτὴν ἐλέγχοι. ἡ φωτάρια τοῦ. Αἱ. Σιακτιοῦ.*

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν, παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

*ἡ παιδοὶ καὶ τὰ φωτάρια. ἡ παιδία. τῇ ὑπερβολῇ αὐτῇ
τῇ διαιωνιότητι.*

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖου μέρους ; *τὰ παιδιὰ ἐντελέγον
καὶ ξύλα αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ. δει. καὶ ἐντελέγον.*

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*ὑπερβολὰ παιδιὰ μετὰ τὰ ξύλα καὶ μετὰ τὰ ξύλα
τῇ μελέτῃ αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἔορκα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

*Ἐρίσθη μερικοὶ θόρυβοι καὶ ἐλέγχοι καὶ
ἐνθαὶ καὶ τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἐλέγχοι.*

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

*Ἐρίσθη μερικοὶ ἀνθήματα ἀνθῶν τῆς
αὐτοῦ. χοροὶ δὲ ἐλάμβαναν χώραν.
ὁ δὲ ἐπικλήσι. ἔορκα. ἔορκα. ἔορκα. ἔορκα.
εἰς τοὺς ἀνθῶν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ